

2. Про затвердження схем проведення державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на підконтрольних об'єктах : Наказ Держдепартаменту ветеринарної медицини від 09.02.2004, № 14.
3. Спосіб визначення інтенсивності кольору баранини фотометричним методом : пат. 68083 Україна. № у 2011 11316; заявл. 26.09. 2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5. 5 с.
4. Спосіб визначення інтенсивності кольору козлятини фотометричним методом : пат. 68084 Україна. № у 2011 11317, заявл. 26.09. 2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5. 5 с.
5. Спосіб удосконалення визначення загального вмісту пігментів у баранині фотометричним методом : пат. 68085 Україна. № у 2011 11318, заявл. 26.09. 2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5. 6 с.
6. Спосіб удосконалення визначення загального вмісту пігментів у козлятині фотометричним методом : патент 68086 Україна. № у 2011 11319, заявл. 26.09. 2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5. 6 с.

УДК 619:616.955.132:639.3

ДЖМІЛЬ В.І., канд. вет, наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МОНІТОРИНГ ТА ЛІКУВАННЯ ЛЕРНЕОЗУ У КОРОПІВ, ЩО ВИРОЩУВАЛИСЯ У НАГУЛЬНОМУ СТАВКУ ТОВ «РОКИТНЯНСЬКИЙ РИБГОСП» В ПЕРІОД 2019 РОКУ

Наведено результати моніторингу та лікування коропів другого року вирощування за лернеозу в умовах нагульного ставка ТОВ «Рокитнянський рибгосп». Встановлено неблагополуччя даного ставка щодо лернеозу коропів.

Ключові слова: риба, коропи, паразити, лікувальний корм, епізоотичний стан.

Одним з важливих питань аграрної політики України є забезпечення в достатній кількості якісними та безпечними продуктами харчування пересічних українців. Враховуючи це у вирішенні національної продовольчої проблеми поряд з підвищенням рівня ведення тваринництва, рослинництва та інших галузей агропромислового комплексу важливе значення має подальший розвиток ставового рибництва [1].

Однак в даній галузі є певні проблеми пов'язані з хворобами риб, які часто виникають в господарствах у зв'язку з нехтуванням посади лікаря іхтіопатолога, що призводить до порушення умов вирощування риби з точки зору протиепізоотичних вимог щодо попередження та лікування хвороб риб різної етіології.

На сьогоднішній день в рибницьких господарствах із-за безконтрольного перевезення риби широко розповсюдилися, як інфекційні так й інвазійні хвороби риб. З літератури видно, що як правило це призводить до економічних збитків за рахунок загибелі риби, недоотримання необхідної товарної маси, зниження товарного вигляду та біологічної цінності риби [2, 3, 4].

Споживання такої риби може призводити до виникнення харчових токсикозів та токсикоінфекцій у споживачів .

Серед інвазійних хвороб широкого розповсюдження набув лернеоз коропових риб [5].

За даними літератури відомо, що це інвазійне захворювання прісноводної риби, яке викликають веслоногі рачки (*Copepoda*) *Lerne*a *suprin*asea з родини *Lern*aidae, які паразитують на тілі сазана, коропа, карася, буфало та ін. [5, 6].

Ураження риби приводить до зниження темпу росту та погіршення товарного вигляду риби.

Метою наших досліджень було вивчити епізоотичний стан коропів другого року вирощування у нагульному ставку, що до ураження лернеозом та провести за потреби лікувальні заходи.

Перший контрольний облов було проведено 12.06.2019 року в результаті якого нами було встановлено, що в ставку вирощувалися коропи середньою масою 310,2 г., причому маса коливалася від 191,0 г до 422 г.

При паразитологічному дослідженні 20 коропів, нами було виявлено ураження риби паразитичними ракоподібними роду – *Lerne*a, виду - *L. suprin*asea.

Паразити, як виявляли по всій поверхні риби, у місці паразитування відмічали почервоніння, набряк та куйовдження луски. Найбільш часто лерней виявляли позаду анального плавника. У більшості виявлених паразитів було виявлено сформовані яйценосні мішки наповнені яйцями.

Із 20 риб ураженими були 14 екземплярів, тобто екстенсивність інвазії становила 70 %, причому кількість паразитів на одній рибі коливалася від одного до п'яти паразитів на рибу, а середня інтенсивність інвазії становила 1,35 паразита на рибу.

Враховуючи високу екстенсивність ураження нами було запропоновано провести лікування риби з використанням бровермектину грануляту. З цією метою готували лікувальну кормову суміш (ЛКС) з препаратом методом вологого пресування в день згодовування. Приготовлену добову норму ЛКС згодовували за два рази. Всього лікування проводили 2 доби.

Після лікування 2.07.2019 року було проведено повторний контрольний облов з паразитологічним дослідженням. На час дослідження середня маса риби збільшилася до 472,5 г., при масі від 389,0 г. до 631,0 г.

Провівши паразитологічне дослідження нами встановлено, що екстенсивність інвазії становила 20% тобто 4 риби та середня інтенсивність інвазії 0,25 екз. на рибу, причому ураженість риби коливалася від одного до двох паразитів на рибу. Також нами встановлено, що дві лерней були живими, а три не живі.

Отже за результатами проведеної роботи можна зробити наступні висновки:

1. Нагульний ставок ТОВ «Рокитнянський рибгосп» на період проведення досліджень був неблагополучним щодо лернеозу коропів.

2. Лікувальний засіб бровермектин гранулят застосований за умов нагульного ставка при лікуванні лернеозу коропів показав ефективність на 80 відсотків.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Шерман І.М. Ставове рибництво. 1994 С. 4: <http://dspace.ksau.kherson.ua>
2. Джміль В.І., Дактилогіроз коропів в рибницьких господарствах київської області. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. 2010. Том. 12 № 2.(44) Ч. 1, С. 89: [file:///C:/Users/Asus_001/Downloads/nvlnu_2010_12_2\(1\)_19.pdf](file:///C:/Users/Asus_001/Downloads/nvlnu_2010_12_2(1)_19.pdf)
3. Катюха С.М., Вознюк І.О. Поширення інвазійних хвороб риб у водоймах Рівненської області. Ветеринарна біотехнологія. 2016. № 28. С. 94 <http://vetbiotech.kiev.ua/volumes/JRN28/12.pdf>
4. Влада П. Хвороби, що псують товарний вигляд риби. Ветеринарна медицина України. 2006. № 5. С. 42
5. Шерман І.М., Євтушенко М.Ю. Теоретичні основи рибництва: підручник. Київ. 2011. С. 483.
6. Гігієна і експертиза харчових тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки. Частина 1. Гігієна і експертиза рибопромислової продукції: підручник /І.В. Яценко та ін. Харків : «Диса Плюс», 2017. С. 483.

УДК 636.09:616.98:336(4+477)

ЖУКОВСЬКИЙ М.О., асистент

НЕДОСЄКОВ В.В., д-р вет. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

НОВІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСУВАННЯ ПРОТИЕПІЗООТИЧНИХ ЗАХОДІВ. ПРИКЛАД КРАЇН ЄС.

В статті проаналізовано механізм фінансування і результативність протиєпізоотичних заходів, запропоновано зміни до системи фінансування для забезпечення епізоотичного благополуччя України, враховано досвід країн ЄС

Ключові слова: протиєпізоотичні заходи, епізоотії, компенсація, фінансування.

На сьогодні в окремих регіонах країни виникають вогнища захворювань тварин на африканську чуму свиней, туберкульоз, лейкоз, бруцельоз та інші хвороби, небезпечні для людей і тварин. Існує також реальна загроза занесення з за кордону збудників особливо небезпечних хвороб тварин, наприклад ящуру. Тому, необхідне проведення комплексного дослідження державного регулювання проведення протиєпізоотичних заходів, механізму